

Sunuş

Yönetim biliminin tarihsel süreçteki gelişim safhalarında bir dönüm noktası olarak bilinen, klasik yönetim düşüncesine eleştirel yaklaşımlar getiren araştırmacılar, bilimsel yönetim yaklaşımının varsayımlarını doğrulamak ve fiziksel koşulların etkinlik ve verimlilik üzerindeki etkilerini bilimsel olarak ortaya koymak amacıyla meşhur Hawthorne Araştırmalarını gerçekleştirmişlerdir. İlk deney olan ışıklandırma deneyinde beklenen aydınlanmanın şiddetine bağlı olarak verimliliğin değişmesiydi ancak ilk bulguları şaşırtıcıydı. Zira deneye seçilen işçiler deney yapıldığını biliyorlardı ve bu doğrultuda psikolojik ve sosyolojik nedenlerle beklenti gerçekleşmemişti, nitekim bu durum “Hawthorne Etkisi” olarak bilinen deneyin bir hatasıydı. Bu hata insanın bir bütün olduğunun farkedilmesini sağlayacak, bireylerin etten kemikten ibaret canlılar olmadığı, bir iskelet sisteminin ötesinde, makinelerden farklı bir ruh ve duygular bütünü olduğunu işaret ediyordu. Takip eden bir dizi deney mikro ve makro pek çok konuda insanı keşfetmişti. Aslında, o güne kadar insanı diğer canlılardan ayıran bir ruhu ve duyguları olduğu elbette biliniyordu, ancak iş dünyasının aşırı belirlenimci yaklaşımlarla, katı iş tanımları, performans ve ücret sistemleri içerisinde saat gibi tıkır tıkır çalışacağı varsayılmıştı. Kitle üretimi yeni başlamış, sanayileşmeyle birlikte modern anlamda işletmeler henüz kurulmuştu. Bugünkü anlamda rekabet söz konusu bile değildi, buna rağmen farkın insandan kaynaklandığı bir asır önce anlaşılmıştı. Neoklasik Yaklaşım öncesi de bir takım düşünürler insan odaklı düşünceleri ile dikkati çekiyordu, ancak bilimsel bir süreçle ele alınmamıştı, daha çok bireysel düşüncelerinden ibaretti.

Ülkemizde gerek iş dünyası gerek toplumsal yaşamda yönetimin henüz bir bilim dalı olarak kabul edilip edilmediğini okuyucuya bırakıyoruz. Ancak, Batılı ülkelerde de yönetimin bilimsel bir kimlik kazanması Türkiye’ye benzer süreçlerden geçmiştir. Yönetim ayrı bir bilim dalıdır ve odağında da insan vardır. İşletmelerin rekabetçi olabilmeleri ve sürdürülebilir stratejik üstünlüğünü sağlayabilmesinin tek yolu insan odaklı yönetimdir. Günümüzün işletmeleri artık dijital mecralara da taşınarak, insanı çok daha stratejik bir konuma yükseltmiştir. **Journal of Organizational Behavior Review**, Türkiye merkez olmak üzere tüm dünyadan kuramsal temeli güçlü, bağlamdan beslenen, dünyadaki güncel gelişmelere odaklanmış nitelikli akademik çalışmaların yayımlandığı bir bilimsel dergi olarak yayın hayatına başlamıştır.

Akademi ve iş dünyasına faydalı olması dileklerimizle, ömrü bizlerden uzun olsun...

Doç. Dr. Sema POLATCI
Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi

Doç. Dr. Hakkı AKTAŞ
İstanbul Üniversitesi